

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
19/7	Fellesnemnda - Ørland og Bjugn kommuner	14.02.2019

KOMMUNALT FORETAK (KF) - KULTUR, NATUR OG ARRANGEMENT

Prosjektleders innstilling

Det foreslås at det opprettes et nytt kommunalt foretak (KF) i nye Ørland kommune med følgende innhold; drift av kulturhus, kino, sal, scene og service, galleri, museum, historie, kulturarv og natur, salg og arrangement.

Sakens bakgrunn og innhold

Ørland og Bjugn kommuner har i dag to kommunale foretak (KF) innenfor kultur og idrett; Ørland Kultursenter KF og Campus Fosen KF.

Ørland Kultursenter KF ble etablert i 2008. Foretakets formål er å ivareta de ansvars - og tjenesteområder som har sin tilhørighet i kulturhuset. I dette ligger tjenestene kulturhus (scene/arrangement), kulturskole, bibliotek, galleri og kino. Foretaket driver nå sin virksomhet med bakgrunn i tre arbeidsplattformer; kulturaktiviteter, historie og natur.

Campus Fosen KF ble opprettet i 2003. Foretakets formål er å eie, drive og utvikle Bjugn Kulturhus, FosenHallén, Bjugn Kultursenter, Bjugn Kompetansesenter og Bjugn Musikkverksted.

Saken ble lagt fram i møte i Arbeidsutvalget Ørland/Bjugn 05.02.19. AU tok saken til orientering og ba administrasjonen fremme sak for behandling i Fellesnemnda.

Folkehelsevurdering

Folkehelsemeldingen – Mestring og muligheter, Meld. St. 19 (2014-2015), viser til at det meste av folkehelsearbeidet skjer i kommunene. God folkehelse fremmes i alle sektorer. Det er derfor viktig med lokal politisk forankring av folkehelsearbeidet.

Administrasjonens vurdering

Kommunale foretak (KF)

Reglene om kommunale foretak er inntatt i kommunelovens kapittel 11. Det er opp til kommunestyret selv å avgjøre om deler av virksomheten skal skilles ut og organiseres i form av et kommunalt foretak. Av kommuneloven fremgår at et kommunalt foretak skal ha et styre på minst tre medlemmer og styret skal velges av kommunestyret selv, jfr. kommuneloven § 65. Videre går det fram at et kommunalt foretak ikke er et eget rettssubjekt, men utgjør en del av den kommunale virksomhet. Kommunen er derfor direkte ansvarlig for de forpliktelser som foretaket tar på seg.

Når kommunen ønsker å gi en virksomhet en noe mer selvstendig stilling enn det som gjelder i den tradisjonelle etatsmodellen, kan det etableres et kommunalt foretak etter kommuneloven kapittel 11. Kommunestyret utpeker et styre som leder foretaket. Daglig leder står igjen i linje under styret. Foretakene er på denne måten direkte underlagt kommunestyrets budsjettmyndighet. Administrasjonssjefen (rådmann) har likevel ikke instruksjons- eller omgjøringsmyndighet overfor foretakets daglig leder, med unntak i kommunelovens § 72 nr 1 hvor det går fram at administrasjonssjefen kan instruere daglig leder om at iverksettelsen av en sak skal utsettes til kommunestyret har behandlet saken.

Kommunale foretak (KF) som organisasjonsform kan være egnet på enkelte områder på bakgrunn av reglene som tar særlig sikte på å gi et alternativ for mer selvstendig organisering av kommunale oppgaver. Organisasjonsformen benyttes ofte når kommunen skal ivareta både forretningsmessige og samfunnsmessige hensyn. Det er ikke begrensninger i loven med hensyn til hvilke oppgaver kommunen kan legge inn i et kommunalt foretak.

Høringsnotat

I høringsnotat av 21.01.2019 ble det opprinnelig foreslått et nytt kommunalt foretak (KF) i nye Ørland kommune for kultur, idrett og arrangement, og med en samorganisering av aktiviteter og innhold i Ørland Kultursenter, Bugn Kulturhus/Bjugn Kultursenter/Bjugn musikkverksted, FosenHallen og Ørland Sparebank Arena. Dette gjaldt kultur- og idrettsadministrasjon/ledelse, kulturskole, bibliotek, kino, sal og scene, galleri, museum, historie/kulturarv, natur og idrett.

Det ble også foreslått at det nye foretaket burde ha en salgs- og arrangementsansvarlig som fikk ansvar for å utvikle/utarbeide en arrangementsstrategi sammen med næring.

Ansaret for drift av bygningene ble foreslått lagt til kommunalsjef for samfunnsutvikling og teknikk, i tillegg til ansvar for spillemidler.

Videre ble det presisert i henhold til samarbeidsavtalen at dagens drift av bibliotek, kulturhus, kulturskole og andre kulturtilbud opprettholdes i begge kommuner, og at tjenester og tilbud videreutvikles. Det samme for drift og innhold i FosenHallen og Ørland Sparebank Arena.

Høringsinnspill

Det har kommet mange høringsinnspill fra kulturenhetene i Bjugn og Ørland, Bjugn og Ørland Skøyteklubb, Styret i Campus Fosen, Styret i Ørland Kultursenter, tillitsvalgte og andre enkeltpersoner.

Høringsinnspill fra begge kommuner viser at hver av kommunene har lyktes med og har stor tro på at dagens organisering i hver sine kommuner gir de beste tjenestene i nye Ørland kommune. I Ørland kommune fremheves det positivt at lovpålagte kommunale oppgaver i et foretak har gitt merverdier for tjenestetilbudet. I Bjugn kommune fremheves det positivt at lovpålagte oppgaver ligger i den ordinære driftsorganisasjonen og som har gitt merverdier i skoler, barnehager, frivilligheten.

Når det gjelder kultur og idrett samorganisert i et kommunalt foretak så har det kommet innspill på usikkerhet knyttet til inntjening. Et høringsinnspill peker på at idretten blir for lite synlig i foreslått organisering.

Det er foreslått at dagens oppgaver innenfor natur-kulturarv-museum, besøkscenter våtmark, regionale oppgaver i Ørland kultursenter videreføres inn i et nytt foretak.

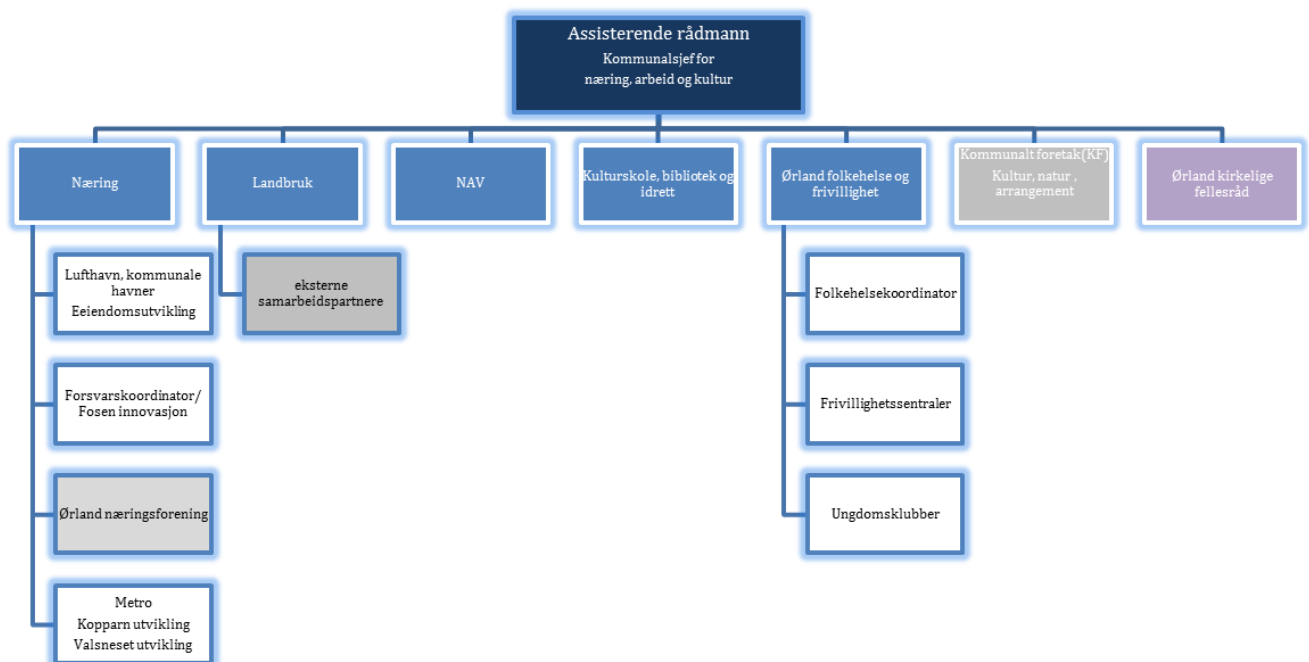
I høringsinnspillene er det enighet om at ansvar for drift av bygningene legges til kommunalsjef for samfunnsutvikling og teknikk. Videre er det enighet om at hvis man skal etablere et kommunalt foretak (KF) så anses det formålstjenlig for de kommersielle delene, og at det opprettes et nytt foretak med nye vedtekter og nytt styre.

Oppsummering

- Intensjonen med organisering av kultur, idrett og arrangement i nye Ørland kommune har som mål å legge til rette for samhandling næring/arbeid/kultur/idrett/arrangement/frivillighet for å få utnyttet potensiale for utvikling samlet sett, til det beste for innbyggere i nye Ørland kommune og samarbeidspartnere.
- Det anses klokt å ta hensyn til høringsinnspillene som har kommet etter at høringsforslaget ble lagt fram, og at man finner en organisering for å bygge nye Ørland kommune som innbyr til tillit, samarbeid og utvikling innenfor fagmiljøene i kultur og idrett. Sammen skal det bygges et nytt og bedre tilbud gjennom effektiv drift og større fagmiljø til det beste for innbyggerne i nye Ørland kommune og samarbeidspartnere.
- Organisering anses ikke i seg selv som utslagsgivende faktor for om man lykkes eller ikke med drift og utvikling av tjenester. Det vil være behov for samarbeid og samhandling uavhengig av hvilken form for organisering man velger. Det vil allikevel ha betydning for starten av en ny kommune at man finner en løsning og en organisasjonsform som man kan samles om.
- I motsetning til høringsforslaget har man kommet til, gjennom innspill, at det vil være mer gunstig å organisere oppgavene innen kultur og idrett i mindre enheter. Dette på bakgrunn av høringsinnspill med vekt på at kommunale lovpålagte oppgaver legges i styringslinja til rådmannen, og at idrett blir synlig i organiseringen av nye Ørland kommune. Det har over år vært et konkurranseforhold mellom kommunene, som også kan indikere at det kan være gunstigere å bygge opp organiseringen for disse tjenestene og fagmiljøene i mindre enheter i en start. På denne bakgrunn foreslås det at flere av de kommunale lovpålagte oppgavene, enn hva som var foreslått i høringsforslaget, legges inn i driftsorganisasjonen.
- Følgende oppgaver foreslås lagt inn i et kommunalt foretak (KF) i nye Ørland kommune; drift av kulturhus, kino, sal, scene og service, galleri, museum, historie, kulturarv og natur, salg og arrangement.
 - Et kommunalt foretak (KF) bør ha ambisjoner i et regionalt perspektiv.
 - Det foreslås at det nye foretaket bør ha en salgs- og arrangementsansvarlig som også får ansvar for å utvikle/utarbeide en arrangementsstrategi sammen med næring.
 - Det foreslås et styre med eksterne aktører som har kompetanse som gjenspeiler formålet i vedtektene, og i tillegg at det har en politisk representasjon hvorav ett av de politiske representantene sitter i formannskapet. Det foreslås også at assisterende rådmann/kommunalsjef næring, arbeid og kultur deltar med møte- og talerett på styremøtene for å sikre god samhandling mellom foretaket og driftsorganisasjonen for øvrig.
 - Det foreslås at fra samme tidspunkt det etableres et nytt kommunalt foretak (KF) at dagens to kommunale foretak (KF) opphører.

- Det foreslås at bibliotek, kulturskole og idrett etableres som egen enhet i styringslinja til rådmann.
 - Inn under idretten legges ansvaret for oppfølging av spillemiddelsøknader, ansvar for FosenHallen og Ørland Sparebank Arena. Utleie og koordinering av øvrige kommunale idrettsanlegg som Bjugnhallen, Ørlandshallen, svømmehaller, fotballbaner legges også til idrett med mål om å bygge idretten og deres arrangement mer sammen. Eksisterende avtaler med idrettslag videreføres.
- Kulturadministrasjon – felles ledelse og stab kultur legges til Brekstad i henhold til Avtale om sammenslåing av kommunene Bjugn og Ørland 21.04.2016.
- Ansvar for drift av bygninger og anlegg foreslås lagt til kommunalsjef for samfunnsutvikling og teknikk.
- Det må utarbeides samarbeidsavtaler mellom enheter, og mellom enheter og foretaket der det er formålstjenlig.

Følgende forslag til organisering foreligger for «næring, arbeid og kultur» på bakgrunn av forslag til innhold i kommunalt foretak (KF) i denne saken, kulturskole, bibliotek og idrett som egen enhet, og innstilling fra Arbeidsutvalget Ørland/Bjugn 05.02.19 om landbruk som egen enhet på lik linje med næring.

Eventuelle innspill til dette forslaget som fremkommer i drøftingsmøter med tillitsvalgte 06.02.19 eller 11.02.19, vil bli oversendt fellesnemndas medlemmer til orientering.

Fremdriftsplanen medfører behov for en rask avklaring for å kunne jobbe videre med den administrative organisasjonsstrukturen.

Vedlegg:

- 1 Vedtekter Campus Fosen KF - oppdatert 19.03.2013
- 2 Vedtekter Ørland Kultursenter KF - oppdatert 18.06.2012